

เรื่อง การเข้าทรงนางดั่ง ที่บ้านแม่ลาดใหญ่

รายละเอียด

ที่ตำบลแม่ลาด หมู่ที่ ๒ บ้านแม่ลาดใหญ่ มีภูมิปัญญาลาวครั้ง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ยั่งยืนมาช้านาน ถึงการนำอุดมการณ์แห่งความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่น ความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกันในกลุ่มชนอย่าง ผาสุกมาใช้ได้อย่างเหมาะสม แนบเนียน ในชีวิตประจำวัน ทำให้สังคมไทยอยู่อย่างมีเอกภักดิ์เฉพาะตัว ในชีวิต ความเป็นอยู่ที่สมถะ เรียบง่าย และไม่เน้นกฎเกณฑ์ที่ตายตัว ยึดหยุ่น รักสงบ มีความสุข ในการทำกิจกรรมร่วมกัน

การเข้าทรงนางดั่ง หรือผีนางดั่ง เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิม ที่สำคัญของคนไทยที่มีเชื้อสายลาวครั้ง มิใช่ เรื่องไร้ สาระกิจกรรมทุกกิจกรรม ล้วนแฝงไว้ด้วยความลึกซึ้งของสังคมและวัฒนธรรมในเกือบทุกภาค ที่มีอาชีพทำไร้ ทำนา แต่ไม่มีหมู่บ้านใดดำรงความเป็นไทย และภูมิปัญญาไทยไว้ได้ ที่หมู่บ้านแม่ลาดใหญ่ ตำบลแม่ลาด อำเภอ คลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ประชาชนในหมู่บ้านไว้รื้อฟื้นประเพณี การละเล่นพื้นบ้านที่หายสาบสูญไปนับ ครึ่ง ศตวรรษกับคืนมาด้วยความรัก และความสามัคคีของคนในหมู่บ้านได้อย่างน่าชื่นชม เครื่องมือประกอบการแสดง การเข้าทรง ล้วนเป็นเครื่องมือในการเกษตร อย่างเช่น กระดิ่งสำหรับฝัดข้าว สากสำหรับการตำข้าว ผ้าขาวม้า เพลงที่มีเนื้อร้องที่น่าสนใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งและกลมกลืน น่าฟัง แต่ละแห่งจะแตกต่างกันไป ตาม ที่จดจำกันมาแบบมุขปาฐะ

เพลงที่ใช้ร้องเชิญผีนางดั่งจะแตกต่างกันออกไป ตามแต่จะจำกันมา เช่น

นางตั้งเออย...ละป่าระหงกระดั่งใหม่ ๆของผิดเครื่องแกง.... ข้าวแดง แมงเม่า....กระดั่งผิดข้าว ออกมา
พีก ๆ... ออกมาผาย ๆ ...ขอคืนกาย มาเข้านางตั้ง....ขอเชิญพระเจ้ามาเข้านางตั้ง....ร้องเข้าไปเข้ามาอยู่หลายรอบ
ความเยือกเย็นของน้ำเสียงทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในการเข้าทรง

อุปกรณ์ที่สำคัญของการเข้าทรงคือ กระดั่งของและสากตำข้าวของแม่เม่า มีข้อพิเศษ คือต้องไปเอาของสอง
สิ่งมาโดยไม่บอกให้เจ้าของทราบ คือขโมยมานั่นเอง การเข้าทรงหญิงเข้าทรงจะนั่งอยู่ตรงกลาง มีผู้ช่วยนั่งอยู่
ตรงหน้าในระหว่างสากทั้งสอง นำกระดั่งหุ้มด้วยผ้าขาวม้า เมื่อไหว้ครูและเชิญวิญญาณมาเข้าทรง ท่ามกลาง
เสียงเพลงที่เยือกเย็นแต่แฝงไว้ด้วยความเชื่อมั่น ในความเชื่อเรื่องทรงเจ้าเข้าผีของพวกเขา เมื่อวิญญาณมาเข้า
แล้ว นางตั้งจะเริ่มสั่นไปทั้งร่างกาย ผีจะเข้าทรงที่เรียกกันว่าผีนางตั้ง จะเริ่มลุกขึ้นร่ายรำอย่างสนุกสนาน และ
ลีลมความเหน็ดเหนื่อย ผีนางตั้งจะนำกระดั่งไปกวักใคร่หรือไปแตะใครผู้หนึ่งต้องออกมาว่า ซึ่งเป็นภูมิปัญญาแห่ง
การมีส่วนร่วม ชาวบ้านจะร้องเพลงตีกลองให้จังหวะอย่างสนุกสนาน ในที่สุดก็จะรำกันทั้งหมู่บ้าน ซึ่งแสดงถึง
ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความสามัคคีในหมู่คณะของชาวบ้าน เมื่อรำไปได้สักพักหนึ่ง ชาวบ้านที่รักสนุกอยาก
จะหยอกผู้เข้าทรงนางตั้งก็จะลักสากตำข้าวไปช้อน นางตั้งก็จะโมโห และไล่ นำกระดั่งไปฟาด ผู้นั้นจะต้องนำมา
คืน หรือหาสากพบ นำความสนุกสนานครื้นเครงมาสู่หมู่บ้านนั้นอย่างกลมกลืนและแนบเนียน

เมื่อสนุกสนานกันได้ครู่หนึ่ง ก็จะมีการทำนายทายทักเรื่องราวต่าง ๆ ในหมู่บ้านหรือเรื่องทั่วไปเพื่อช่วยใน
การสร้างสามัคคี และความอบอุ่นใจ โดยมีชาวบ้านที่ร่วมกิจกรรมการเข้าทรงมาถามเรื่องที่ตนเองสงสัย
หรือถามเรื่องที่ทำให้ความครึกครื้นในหมู่บ้าน อันเกิดความเข้าใจและเกิดกำลังใจให้ชาวบ้านในการประกอบอาชีพ
และการดำรงชีวิต เมื่อเห็นว่านางตั้งสนุกสนานช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ไม่น่าเบื่อ ก็จะเชิญนางตั้งออก ผู้เข้าทรงจะไม่
ทราบเรื่องราวที่ตนเองเข้าทรงเลย จะงงและถามว่าเกิดอะไรขึ้น

การเข้าทรงนางตั้ง จึงเป็นภูมิปัญญาไทยในภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคกลาง ที่ประกอบอาชีพ ในการทำไร่
ทำนา ทำเกษตรกรรมอันเป็นพื้นฐานแห่งวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้งของคนไทยที่นิยมเล่นกันในวัน สงกรานต์ ต้อง
ยกย่องประชาชนหมู่บ้านแม่ลาดใหญ่ที่สามารถฟื้นฟูวิถีชีวิตไทยสามารถนำภูมิปัญญา ไทยมาสร้างสีสันได้อย่าง
เหมาะสม.มิใช่เป็นเรื่องความเชื่อแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีภูมิปัญญาที่ทรงไว้ อย่างมั่นคง อย่างสงบ เรียบง่าย สม
ถะ ในเศรษฐกิจพอเพียง ของสังคมไทยนี้แหละวิถีชีวิตแท้ ๆ ของไทยที่นับวันจะสูญหายไปอย่างไร้คนเข้าใจและ
มักดูถูกรากเหง้าของตนเองว่าคร่ำครึ ดีใจ ที่หมู่ ๒ บ้านแม่ลาดใหญ่ เริ่มฟื้นฟูอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ชาวบ้านรักและ
สามัคคีกันอย่างเหนียวแน่น

คำสำคัญ : การเข้าทรง, นางตั้ง

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด. (2558). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์
และภูมิปัญญา ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: องค์การบริหารส่วน

ตำบลแม่ลาด.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-03-04

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1339&code_db=610004&code_type=03

The Office Of Academic Resource Information And Technology